

Τά ταξίδια του κ. Καραμανλή στη Μόσχα και στο Πεκίνο παρουσιάστηκαν από τη Νέα Δημοκρατία ως ξεκίνημα μιας νέας ελληνικής εξωτερικής πολιτικής πριό ανεξάρτητης από τούς παραδοσιακούς συμμάχους της Δύσης. Ο ίδιος ο κ. Καραμανλής φρόντισε να καλλιεργήσει την εντύπωση μιας αποφασιστικής στροφής τονίζοντας στο Πεκίνο: «μακριά από τὰ Βαλκάνια ο ανταγωνισμός των υπερδυνάμεων». Η προπαγανδιστική έκστρατεία καρ-

ποφόρησε. Για πολλούς ακόμη και αντίθετους προς την κυβέρνηση ο κ. Καραμανλής έκανε τὰ αποφασιστικά βήματα, που κανείς δεν τολμούσε μέχρι σήμερα. Μελλοντικά οι οποιεσδήποτε πρωτοβουλίες των ελληνικών κομμάτων ακόμη και του ΠΑΣΟΚ δεν θά έχουν τόν ίδιο πρωτοποριακό χαρακτήρα. Όμως τὰ ταξίδια του κ. Καραμανλή δεν εντάσσονται παρά στο συνηθισμένο πλαίσιο των εξωτερικών σχέ-

σεων των χωρών της Δύσης με τις χώρες του αντίπαλου στρατόπεδου. Δεν αποτελούν προσπάθεια για έναν αναπροσανατολισμό της εξωτερικής μας πολιτικής. Θά προσπαθήσουμε να δείξουμε την πραγματική διάσταση των προβλημάτων με αφορμή τό θέμα του αφοπλισμού, θέμα που επανήλθε στο προσκήνιο της παγκόσμιας επικαιρότητας όταν ο κ. Καραμανλής βρισκόταν ακόμη στην Ανατολική Ευρώπη.

Η Νατοϊκή “ομπρέλλα” δέν σώζει τήν Ελλάδα

Λίγες μέρες μετά την επίσκεψη του κ. Καραμανλή στη Μόσχα ο κ. Μπρέζνιεφ στο Ανατολικό Βερολίνο, κάλεσε τις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και ιδιαίτερα την Ομοσπονδιακή Γερμανία να εγκαταλείψουν τὰ σχέδια για την εγκατάσταση ατομικών πυραύλων μέσου βεληνεκούς Ικανών να πλήξουν τη Σοβιετική Ένωση. Σε περίπτωση αποδοχής της πρότασης οι Σοβιετικοί θά ήταν πρόθυμοι να μειώσουν τις εγκατεστημένες στις δυτικές περιοχές της Σοβιετικής Ένωσης (Σ.Ε.) ατομικές δυνάμεις μέσου βεληνεκούς.

Ο κ. Κάρτερ δεν άργησε να απαντήσει. Δήλωσε, ότι οι ΗΠΑ δεν πρόκειται να μεταβάλουν τὰ σχέδια για τὸν έκταχυρονισμό των δυνάμεών τους. Η πρόταση του κ. Μπρέζνιεφ σκοπό έχει, κατά τὸν Αμερικανό πρόεδρο, να αναστείλει τις προσπάθειες των ευρωπαϊκών μελών του ΝΑΤΟ για μια πιο αποτελεσματική άμυνα. Στη Δυτική Ευρώπη ο αντίκτυπος στην πρόταση ήταν επίσης αρνητικός. Η Σ.Ε. διαθέτει σή μερα περίπου 120 πυραύλους ΣΣ—20. Κάθε πυράυλος είναι εξοπλισμένος με τρία ανεξάρτητα ατομικά βλήματα ακρίβειας. Είναι βεληνεκούς 4.500 χιλιομέτρων ώστε να μπορεί να πλήξει οποιοδήποτε σημείο της Δυτικής Ευρώπης. Η κινητή βάση έκτοξυσής του εμποδίζει τὸν εύκολο έντοπισμό και τήν καταστροφή του.

ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Για να αντιμετωπίσουν τους πυραύλους ΣΣ—20 οι ειδικοί του ΝΑΤΟ προτείνουν τήν ανάπτυξη πυραύλων μέσου βεληνεκούς (πύραυλος Πέρσιγκ 2) και ενός πυραύλου με μεγαλύτερη ακτίνα δράσης, ο οποίος θά πετά σε χαμηλό ύψος για να μην έντοπίζεται εύκολα και θά μπορεί να πλήξει τὸ στόχο με μεγάλη ακρίβεια (πύραυλος Κρούζ). Οι νέοι πυράυλοι θά πρέπει, σύμφωνα με τήν πρόταση, να εγκατασταθούν σε όλες τις χώρες του ΝΑΤΟ ώστε να μπορεί να πληγεί άμεσα σε περίπτωση ανάμετρησης ή Σ.Ε. και να εξαρθωθεί ή αντιπυραυλική της άμυνα από τήν πληθώρα των επιτιθεμένων σωμάτων. Μετά τήν επανένταξη της Ελλάδας στο στρατιωτικό σκέλος του ΝΑΤΟ θά είναι υποχρεωμένη και ή Ελλάδα να εγκαταστήσει τέτοιους πυραύλους (ή Ολλανδία π.χ. θά αναλάβει τήν εγκατάσταση περίπου 10%, τὸ ίδιο και τὸ Βέλγιο).

Η ανάπτυξη των νέων όπλων θά εξαναγκάσει κατά τούς Δυτικούς τη Σοβιετική Ένωση να επανεξετάσει τὸ όλο σύστημα αντιαεροπορικής άμυνας της και να κατασκευάσει και αὐτὴ νέα όπλα, πράγμα εξαιρετικά πολυδάπανο. Η πρόταση του κ. Μπρέζνιεφ σκοπό έχει κατά τούς Δυτικούς να σταθεροποιήσει τή σημερινή κατάσταση, που χαρακτηρίζεται από υπεροπλία των Σοβιετικών στα όπλα μέσου βεληνεκούς.

Η πρόταση του κ. Μπρέζνιεφ υποδηλώνει τήν επιθυμία της Σ.Ε. να συνεχιστούν οι συνομιλίες για τὸν αφοπλισμό και να επεκταθούν στα όπλα μέσου βεληνεκούς, στα όπλα δηλαδή που έχουν πεδίο δράσης (πόλεμο), στο χώρο γύρω από τὰ σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης. Τὸ ενδιαφέρον του κ. Μπρέζνιεφ είναι αποτέλεσμα των διαφορετικών στρατηγικών αντιλήψεων της Σοβιετικής Ένωσης και των ΗΠΑ.

Η αμερικανική στρατιωτική θεωρία θεω-

Του καθηγητή Κ. ΣΗΜΙΤΗ

ρεί αναγκαία τήν υπεράσπιση του χώρου έπιρροής των ΗΠΑ σε προχωρημένες θέσεις, στα εξωτερικά σύνορα της Δυτικής Συμμαχίας (Ομοσπονδιακή Γερμανία, Ανατολικό Αιγαίο, Κορέα). Σε εφαρμογή της θεωρίας αυτής τὸ μισό περίπου όλων των αμερικανικών χερσαίων δυνάμεων μάχης βρίσκεται εκτός του εδάφους των ΗΠΑ, τοποθετημένο στην περιφέρεια της Σ.Ε.

Σύμφωνα με μια δεύτερη αρχή των Αμερικανών στρατιωτικών οι ΗΠΑ πρέπει να έχουν δύο επιδιώξεις. Η πρώτη είναι ή αντίμετώπιση της Σ.Ε. Η δεύτερη είναι ή αντιμετώπιση οικονομικών και πολιτικών κρίσεων σε χώρες του τρίτου κόσμου. Οι κρίσεις αυτές, μια που ή αμερικανική οικονομία εξαρτάται όλο και περισσότερο από πηγές πρώτων ύλων και ένεργειας που βρίσκονται εκτός των συνόρων της, μπορούν να διαταράξουν σημαντικά τήν ασφάλεια των ΗΠΑ. Οι αμερικανικές δυνάμεις πρέπει έπόμενα να είναι έτοιμες να αντιμετώπισουν διάφορους αντιπάλους σε μια ποικιλία αναμετρήσεων. Απαραίτητες είναι λοιπόν δυνάμεις για κάθε μορφής αναμετρήση, από έλαφρά εξοπλισμένες, εξαιρετικά εύκιντες, κατάλληλες να έπémβουν σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου έως βαρύτατα εξοπλισμένες για τή μετωπική σύγκρουση με τη Σ.Ε.

Η στρατιωτική προετοιμασία των ΗΠΑ για περισσότερα ένδεχόμενα επιβάλλεται και από τήν πιθανότητα του «ένος και μισού πολέμου». Ο Ένας πόλεμος θά είναι ο πόλεμος κατά της Σ.Ε. πιθανότατα στην Ευρώπη. Ο μισός πόλεμος θά είναι ο πε-

ριορισμένος έδαφικά πόλεμος σε άλλο σημείο του κόσμου για τήν προάσπιση ζωτικών οικονομικών συμφερόντων. Οι ένοπλες δυνάμεις των ΗΠΑ πρέπει να είναι άφτια εξοπλισμένες ώστε σε ώρα ανάγκης και να πλήξουν τη Σ.Ε. και να έπémβουν σε οποιαδήποτε έστία αναταραχής ταχύτατα και αποφασιστικά. Για τήν αντιμετώπιση του «μισού πολέμου» οι ΗΠΑ έχουν δημιουργήσει ισχυρότατη δύναμη κρούσης, αντίστοιχη της οποίας δεν έχει καμιά άλλη χώρα στον κόσμο. Αποτελείται από ναυτικές δυνάμεις (αεροπλανοφόρα και αμφίβια σκάφη τόσο επιθετικά όσο και αποδοτικά), τὸ σώμα των πεζοναύων (που περιλαμβάνει και μαχητικά αεροπλάνα, ελικόπτερα και άρματα μάχης), τις δυνάμεις επέμβασης του στρατού και τις μεταφορικές δυνάμεις της αεροπορίας.

Η στρατηγική της Σ.Ε. βασίζεται στη σκέψη, ότι ή άμυνα της χώρας θά πραγματοποιηθεί στα σύνορα της και σκοπό έχει να καταστήσει τή χώρα φορούριο απόρρητο από οποιοδήποτε επιτιθέμενο. Η Σ.Ε. διατηρεί περιορισμένο αριθμό χερσαίων δυνάμεων εκτός των συνόρων της, περίπου 18%. Οι στρατιωτικοί της πιστεύουν ότι οποιαδήποτε αναμέτρηση μεταξύ Ανατολής και Δύσης θά οδηγήσει στον ολοκληρωτικό πόλεμο. Δεν υπάρχει έπόμενα ανάγκη να εξοπλισθούν οι ένοπλες δυνάμεις για διάφορων μορφών πόλεμο σε διάφορες περιοχές. Οι Σοβιετικοί δεν απάσχονται με τή θεωρία του «ένος και μισού πολέμου». Όλες οι δυνάμεις τους έχουν αποστολή τὸν Ένα πόλεμο. Η Σοβιετική Ένωση δε διατηρεί για τούτο ισχυρές δυνάμεις έλαφρά εξοπλισμένες με μεγάλη μεταφορική ικανότητα, που μπορούν να έπémβουν σε χώρες του τρίτου κόσμου. Στους 1.036.900 τόνους των αεροπλανοφόρων των ΗΠΑ, ή Σ.Ε. αντιπαρα-

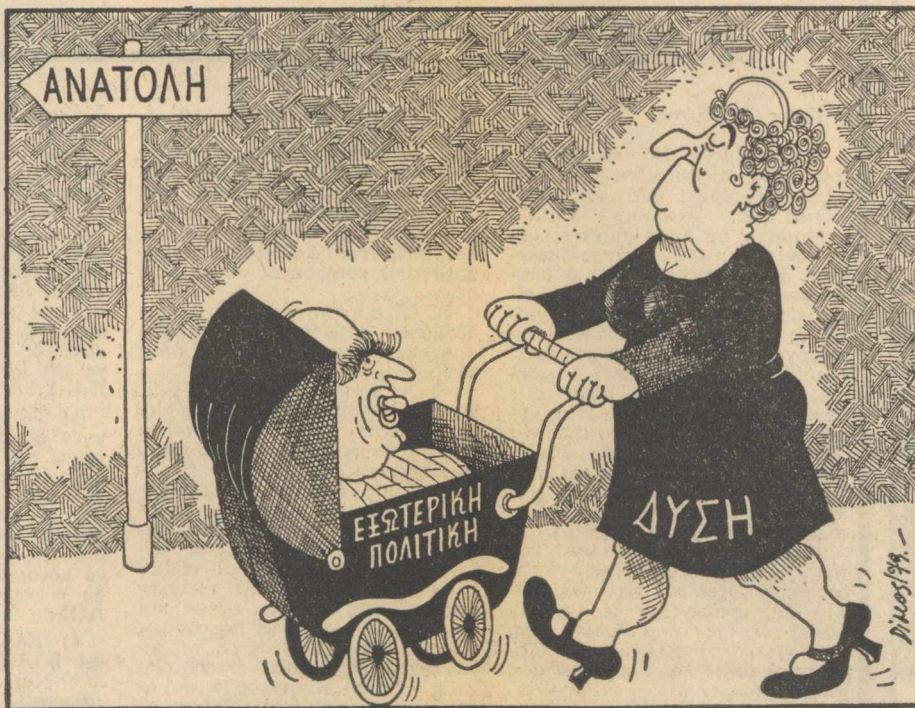
θέτει αεροπλανοφόρα 114.000 τόνων. Τὰ 800 περίπου μαχητικά αεροπλάνα των αμερικανικών αεροπλανοφόρων αντιμετωπίζουν 40 περίπου σοβιετικά. Οι 215.000 άντρες των αμερικανικών δυνάμεων έπέμβασης από τελούν τριπλάσια δύναμη της σοβιετικής. Όπου πραγματοποιήθηκαν από τη Σ.Ε. έπεμβάσεις σε άλλες χώρες του κόσμου (π.χ. Αιθιοπία) έγιναν από δυνάμεις που πρόσκαιρα αποσπάστηκαν από τὸν κύριο σκοπό τους. Οι σοβιετικές δυνάμεις επέμβασης είναι σε θέση να συμμετάσχουν αποφασιστικά μόνο σε συρράξεις κοντά στα σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης όπου διαθέτουν τήν υποστήριξη της κύριας άμυντικής μηχανής.

ΟΙ ΔΥΟ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ

Οι δυο διαφορετικές στρατηγικές αντιλήψεις βοηθούν στην κατανόηση των άμεσων σοβιετικών επιδιώξεων, όπως τις διατύπτωσεν ο κ. Μπρέζνιεφ. Οι Σοβιετικοί επιθυμούν να μειώσουν τήν πίεση στα σύνορά τους. Γι' αυτό και προτείνουν τή μη εγκατάσταση πυραύλων μέσου βεληνεκούς στη Δυτική Ευρώπη. Τή δική τους πυραυλική υπεροπλία, εάν υπάρχει, θεωρούν νόμιμη άμυνα. Οι ΗΠΑ αντίθετα θέλουν σε εφαρμογή της παγίας στρατηγικής τους να καταστήσουν τη Σ.Ε. πιο τρωτή περιβάλλοντάς της με τὰ νέα όπλα. Θέλουν επιπρόσθετα να μειώσουν τούς κινδύνους έμπλοκής τους σε πόλεμο περιορίζοντας τή δυνατότητα πολέμου στις χώρες που περιβάλλουν τη Σ.Ε. Η προσπάθεια τούτη παρουσιάζεται από τὸ ΝΑΤΟ επίσης ως ένίσχυση της νόμιμης άμυνας των δυτικοευρωπαϊκών συμμάχων. Όρισμένα δυτικοευρωπαϊκά κόμματα διατάζουν όμως ν' ακολουθήσουν τή νέα κλιμάκωση των εξοπλισμών. Τους διαταγμούς τους ήθελε να επιτείνει ο κ. Μπρέζνιεφ με τή δήλωσή του ότι ή Σ.Ε. δεν πρόκειται να χρησιμοποιήσει ποτέ πυρηνικά όπλα κατά μιας χώρας, ή όποια αρνείται να τὰ παραγάγει ή δεν τὰ έχει στο έδαφός της. Ξέρει ότι τόσο στο Γερμανικό Σοσιαλδημοκρατικό Κόμμα, όσο και στην Ολλανδία επιθυμούν ή διαπραγμάτευση για τὸν αφοπλισμό να προηγηθεί του έκταχυρονισμού του νατοϊκού όπλοστασίου. Τὸ ταξίδι του κ. Καραμανλή στο διεθνές αυτό πλαίσιο μοιάζει με άσπρινη για άσημαντους πονοκέφαλους. Θά αποτελούσε δραστικό φάρμακο μόνο κάτω από τελείως διαφορετικές προϋποθέσεις.

Για τις ΗΠΑ ή Ελλάδα προσφέρει σειρά από πλεονεκτήματα για τήν πραγματοποίηση της τακτικής της προχωρημένης άμυνας και του «μισού υπολέμου». Βρίσκεται στα σύνορα της Σοβιετικής Ένωσης και αποτελεί τόπο από τὸν όποιο αναπτυσσόμενη ή δύναμη κρούσης των ΗΠΑ θά καταφέρει ισχυρά πλήγματα στον αντίπαλο. Βρίσκεται επίσης στην περιφέρεια των πηγών του πετρελαίου και της κρυσθιότονης έστίας αναταραχής του τρίτου κόσμου. Μπορεί ν' αποτελέσει βάση για τήν καταστολή κάθε επκίνδυνης κρίσης. Επιπρόσθετα έχει αξία μεγαλύτερη εκείνης που προκύπτει από τή γεωγραφική της θέση λόγω της ιδιομορφίας του εδάφους της. Τὰ νησιά διευκολύνουν τήν κίνηση και κάλυψη υποβρυχίων με ατομικούς πυραύλους. Οι θάλασσες επιτρέπουν τήν έλεύθερη διόδο στα αεροπλανοφόρα της δύναμης επέμβασης.

Σε μια πολεμική αναμέτρηση Ανατολής και Δύσης με πυρηνικά όπλα και χρησιμο-

(ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΣΚΟΥΛΑΚΗ)

Η συνέχεια στην 11η σελίδα

Ἡ Νατοϊκή ὀμπρέλλα

Συνέχεια ἀπὸ τὴν 4η σελίδα

ποίηση πυραύλων ἢ Σοβιετικὴ Ἐκκώση θὰ προσπαθῇ νὰ ἀποτρέψει τὸν κίνδυνον νὰ δεχθεῖ χτυπήματα ἀπὸ τὸ ἑλληνικὸ ἔδαφος.

Ὁ πυρηνικὸς ὄλεθρος ἢ πάντως ἡ στρατιωτικὴ ἀναμέτρηση μέσα καὶ γύρω ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα εἶναι πιθανή. Σὲ ἕναν περιορισμένο τοπικὰ πόλεμον μὲ ἀντικείμενον τὸν ἔλεγχον τῆς Μέσης Ἀνατολῆς ἡ ἐπέκταση τοῦ πολέμου στὴν Ἑλλάδα εἶναι ἐπίσης πιθανή. Ἡ Ἑλλάδα θὰ βρίσκεται στὰ σύνορα τοῦ σοβιετικοῦ στρατοπέδου, μέσα στὴ δυνατότητα ἀκτίνα δράσης τῶν σοβιετικῶν ἐλαφρῶν δυνάμεων ἐπέμβασης. Πρωτοβουλίες τῶν Ἀμερικανῶν στὴ Μέση Ἀνατολὴ μποροῦν νὰ προκαλέσουν σοβιετικὲς ἀντιπρωτοβουλίες καὶ τὴν κλιμάκωση ἐνὸς περιορισμένου τοπικὰ πολέμου σὲ σημεῖο ὥστε νὰ ἐμπλακοῦν οἱ ὁμορρες χώρες. Γενικότερη πολεμικὴ ἀναμέτρηση ἢ εἰδικότερη στὴ Μέση Ἀνατολὴ θὰ ἔχει ἐπόμενα ἄμεσο ἀντίκτυπο στὴν Ἑλλάδα.

Ἡ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ τῆς Νέας Δημοκρατίας δέχεται τὴν ἀνάγκη τόσο τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων, ὅσο καὶ τῆς συμμετοχῆς στὸ ΝΑΤΟ μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ παρουσία τῶν ΗΠΑ ἀποτρέπει ἐπίθεσιν τῆς Σ.Ε. Ἡ Σ.Ε. μπόρ-στα στὸν κίνδυνον νὰ προκαλέσει τὴν ΗΠΑ σὲ ἀναμέτρηση δὲν πρόκειται νὰ ἀποτολμήσῃ ὁποιαδήποτε ἐχθρικὴ ἐνέργεια. Ἡ πυρηνικὴ ὀμπρέλα τῶν ΗΠΑ, ἡ συμμετοχὴ μας στὴν πραγματοποίηση τῆς ἰσορροπίας τοῦ τρόμου ἐγγυάται τὴν εἰρήνη γιὰ τὴ χώρα μας.

Ἡ θεωρία τῆς «πυρηνικῆς ὀμπρέλας» εἶναι ἀμφίβολης ἀξίας. Ὁ κ. Κίσцинγκερ σὲ λόγο τοῦ τὸν περασμένο Σεπτέμβριον στὴς Βρυξέλλας διαβεβαίωσε τοὺς ἄκρο ἀτῆς τοῦ ὅτι ἀμερικανικὰ ἀντίποινα θὰ ὑπάρξουν μόνο ἐὰν ὑποστῇ τὸ ἴδιο τὸ ἀμερικανικὸ ἔδαφος ἐπίθεση. Οἱ Εὐρωπαῖοι θὰ πρέπει νὰ φροντίσουν οἱ ἴδιοι γιὰ τὴν ἀμύνα τους ἐξοπλιζόμενοι μὲ τοὺς νέους πυραύλους μέσου βεληνεκοῦς. Τὴ θέση τοῦ δικαιολόγησε μὲ τὴν παρατήρηση ὅτι δὲν ὑπῆρξε ποτὲ ἀμυντικὴ θεωρία ποὺ ἰσχυρίστηκε ὅτι ἡ ἀμύνα μιᾶς χώρας γίνεται τόσο πρὸς ἀποτελεσματικὴ ὅσο πρὸς τρωτὴ εἶναι ἡ χώρα. Ὑπονοοῦσε, ὅτι οἱ ΗΠΑ δὲν μποροῦν νὰ προστατευθοῦν ἀποτελεσματικὰ ὅταν ἀυξάνουν τοὺς κινδύνους νὰ ἐμπλακοῦν σὲ πυρηνικὸ πόλεμον. Θὰ πρέπει νὰ ἐπιδιώξουν νὰ μεταθέσουν τὰ πεδία πολέμου ἐκτὸς τῶν συνόρων τους.

Ἀκοιβῶς αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἐξυπηρετεῖ ἡ ἐγκατάσταση τῶν πυραύλων μέσου βεληνεκοῦς στὴς χώρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ τελευταία συμφωνία μεταξὺ τῶν Η. Π.Α. καὶ τῆς Σ.Ε. γιὰ τὸν ἀφοπλισμὸ (ΣΑΛΤ—2) ἀφορᾷ τὰ διηπειρωτικὰ ὅπλα, τὰ ὅπλα ποὺ μποροῦν νὰ χρησιμοποιηθοῦν ἀπὸ τὴς ΗΠΑ καὶ τὴ Σ.Ε. ἀπὸ τὸ ἔδαφος τους γιὰ νὰ πλήξουν ἢ μιὰ

τὴν ἄλλη. Ἡ συμφωνία περιορίζει τὴν παραγωγή καὶ τὴν ἀποθήκευσή τους καὶ ἔτσι μειώνει τοὺς κινδύνους διηπειρωτικῆς ἀναμέτρησης ἀνάμεσα στὴς δύο δυνάμεις. Αὐξάνει ὁμως ἀντίστροφα τὴν πιθανότητα ἢ ἀναμέτρηση νὰ πραγματοποιηθεῖ μὲ ὅπλα μέσου βεληνεκοῦς δηλαδὴ στὴ Δυτικὴ Εὐρώπη καὶ τὰ Βαλκάνια. Ἡ ἐγκατάσταση τῶν πυραύλων ποὺ ἐπιθυμεῖ τὸ ΝΑΤΟ, εἶναι ἕνα βῆμα γιὰ νὰ ὑπάρξῃ ἕνα βέβαιον μέτωπο πυρηνικοῦ πολέμου στὴν Εὐρώπη χωρὶς ἀναπόφευκτη τεχνικὴ συνέπεια, ὅπως μέχρι σήμερα, τὴν ἐμπλοκὴ τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου.

Ἡ ἑλληνικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ πρέπει νὰ ἐπιδιώκει νὰ ἀποτρέψει τοὺς ὑφιστάμενους κινδύνους. Ἡ ἀποτροπὴ τους δὲν ἐπιτυγχάνεται μόνο μὲ μιὰ πολιτικὴ καλῆς γεινίας καὶ φιλικῶν σχέσεων. Φιλικὲς σχέσεις εἶναι ἀναγκαῖες γιὰ νὰ ἄρουν τριβές. Ἀλλὰ οἱ τριβές ποὺ ὑπάρχουν σήμερα ἀνάμεσα στὴν Ἑλλάδα καὶ στὸ σοσιαλιστικὸ στρατόπεδο εἶναι ἐπουσιώδεις σὲ διεθνὲς πλαίσιο καὶ δὲν ἐπιδροῦν ἀποφασιστικὰ στὴν ἐξέλιξη τῶν σχέσεων Ἀνατολῆς — Δύσης. Οἱ κρίσεις ποὺ θὰ παρασύρουν τὴν Ἑλλάδα στὴ δίνη τους θὰ προσέλθουν ἀπὸ αἰτίες, τίς ὁποῖες ἡ στάση τῆς ἑλληνικῆς κυβέρνησης ἐλάχιστα ἐπηρεάζει. Ἡ καταστροφικὴ γιὰ μᾶς ἀναμέτρηση, ἂν προκληθεῖ, θὰ προκληθεῖ παρὰ τὴ θέλησή μας καὶ χωρὶς νὰ ρωτηθοῦμε.

Ἡ νέα ἐξωτερικὴ πολιτικὴ ποὺ θὰ ἀπαλλάξῃ τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ ἄγχος τῆς ἐμπλοκῆς τῆς σὲ στρατιωτικὲς συρράξεις δὲν πραγματοποιεῖται μὲ ἕνα ἢ περισσότερα ταξίδια στὴ Μόσχα ἢ τὸ Πεκίνο. Προϋποθέτει τὴν πολιτικοστρατιωτικὴ ἀποδέσμευση τῆς χώρας καὶ τὸν ἀφοπλισμὸ στὴν περιοχὴ.

Τὸ ΠΑΣΟΚ εἶχε γι' αὐτὸ προτείνει τὴ δημιουργία ἐνὸς εὐρωπαϊκοῦ συλλογικοῦ συστήματος ἀσφαλείας ποὺ θὰ ἐπιτρέψει τὸ βαθμιαῖον, ἰσόρροπον καὶ ἐλεγχόμενον ἀφοπλισμὸ, τὴν ἀπομάκρυνση τῶν ξένων στόλων καὶ ὄλων γενικὰ τῶν πυρηνικῶν ὁπλῶν ἀπὸ τὴ Μεσόγειο καὶ τὴν ἀποδέσμευση τῶν παρακτίνων χωρῶν τῆς Μεσογείου ἀπὸ πιστωτικοστρατιωτικῶν συνασπισμοῦς.

**ΔΙΑΒΑΖΕΤΕ ΚΑΙ
ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ ΤΗΝ
"ΕΦΟΡΜΗΣΗ"**

1

Νεοδημοκρατικοί αναπροσανατολισμοί

ή

πώς αλλάζει ή εξωτερική πολιτική για
νά μείνει ή ίδια

Τοῦ Κώστα Σημίτη

Τά ταξείδια τοῦ κ. Καραμανλῆ στή Μόσχα καί στό Πεκίνο παρουσιάστηκαν ἀπό τή Νέα Δημοκρατία ὡς ξεκίνημα μιᾶς νέας ἐλληνικῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς πιά ἀνεξάρτητης ἀπό τοὺς παραδοσιακοὺς συμμάχους τῆς Δύσης. Ὁ ἴδιος ὁ κ. Καραμανλῆς φρόντισε νά καλλιεργήσει τήν ἐντύπωση μιᾶς ἀποφασιστικῆς στροφῆς τονίζοντας στό Πεκίνο : " μακριά ἀπό τά Βαλκάνια ὁ ἀνταγωνισμός τῶν ὑπερδυνάμεων". Ἡ προπαγανδιστικὴ ἐκστρατεία καρποφόρησε. Γιὰ πολλοὺς ἀκόμη καί ἀντιθέτους πρὸς τήν κυβέρνηση ὁ κ. Καραμανλῆς ἔκανε τά ἀποφασιστικὰ βήματα, πού κανεὶς δέν τολμοῦσε μέχρι σήμερα. Μελλοντικά οἱ ὀποιοσδήποτε πρωτοβουλίες τῶν ἐλληνικῶν κομμάτων ἀκόμη καί τοῦ ΠΑ.ΣΟ.Κ. δέν θά ἔχουν τόν ἴδιο πρωτοποριακὸ χαρακτήρα. Ὅμως τά ταξείδια τοῦ κ. Καραμανλῆ δέν ἐντάσσονται παρὰ στό συνηθισμένο πλαίσιο τῶν ἐξωτερικῶν σχέσεων τῶν χωρῶν τῆς Δύσης. Δέν ἀποτελοῦν προσπάθεια γιὰ ἓναν ἀναπροσανατολισμὸ τῆς ἐξωτερικῆς μας πολιτικῆς. Θά προσπαθήσουμε νά δείξουμε τήν πραγματικὴ διάσταση τῶν προβλημάτων μέ ἀφορμὴ τὸ θέμα τοῦ ἀφοπλισμοῦ, θέμα πού ἐπανῆλθε στό προσκήνιο τῆς παγκόσμιας ἐπικαιρότητας ὅταν ὁ κ. Καραμανλῆς βρισκόταν ἀκόμη στήν Ἀνατολικὴ Εὐρώπη.

Λίγες μέρες μετὰ τήν ἐπίσκεψη τοῦ κ. Καραμανλῆ στή Μόσχα ὁ κ. Μπρέζνιεφ στό Ἀνατολικὸ Βερολῖνο, κάλεσε τίς χώρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καί ἰδιαίτερα τήν Ὁμοσπονδιακὴ Γερμανία νά ἐγκαταλείψουν τά σχέδια γιὰ τήν ἐγκατάσταση ἀτομικῶν πυραύλων μέσου βεληνεκοῦς ἱκανῶν νά πλήξουν τή Σοβιετικὴ Ἐνωση. Σέ περίπτωση ἀποδοχῆς τῆς πρότασης οἱ σοβιετικοὶ θά ἦταν πρόθυμοι νά μειώσουν τίς ἐγκαταστημένες στίς δυτικὲς περιοχὲς τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης (Σ.Ε.) ἀτομικὲς δυνάμεις μέσου βεληνεκοῦς.

ὁ
μέ τῶν χώρες τοῦ
ὑπὸ τῶν ἀνατολικῶν.

Ο κ. Κάρτερ δέν ἄργησε ν' ἀπαντήσῃ. Δήλωσε, ὅτι οἱ ΗΠΑ δέν πρόκειται νά μεταβάλουν τά σχέδια γιά τόν ἐκσυγχρονισμό τῶν δυνάμεών τους. Ἡ πρόταση τοῦ κ. Μπρέζνιεφ σκοπό ἔχει, κατά τόν ἀμερικανό Πρόεδρο, νά ἀναστείλῃ τίς προσπάθειες τῶν εὐρωπαϊκῶν μελῶν τοῦ NATO γιά μιᾶ πιά ἀποτελεσματική ἄμυνα. Στή Δυτική Εὐρώπη ὁ ἀντίκτυπος στή πρόταση ἦταν ἐπίσης ἀρνητικός. Ἡ Σ.Ε. διαθέτει σήμερα περίπου 120 πυραύλους ΣΣ-20. Κάθε πύραυλος εἶναι ἐξοπλισμένος μέ τρία ἀνεξάρτητα ἀτομικά βλήματα μεγάλης ἀκρίβειας, ^{εἶναι} βεληνικοῦς 4500 χιλιομέτρων ὥστε νά μπορεῖ νά πλήξει ὁποιοδήποτε σημεῖο τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ κινητή βάση ἐκτόξευσής του ἐμποδίζει τόν εὐκολο ἐντοπισμό καί τήν καταστροφή του. Γιά νά ἀντιμετωπίσουν τούς πυραύλους ΣΣ-20 οἱ εἰδικοί τοῦ NATO προτείνουν τήν ἀνάπτυξη πυραύλων μέσου βεληνικοῦς (πύραυλος Πέρσιγκ 2) καί ἐνός πυραύλου μέ μεγαλύτερη ἀκτίνα δράσης, ὁ ὁποῖος θά πετᾷ σέ χαμηλό ὕψος γιά νά μήν ἐντοπίζεται εὐκολα καί θά μπορεῖ νά πλήξει τό στόχο σέ μεγάλη ἀκρίβεια (πύραυλος Κρούζ). Οἱ νέοι πύραυλοι θά πρέπει, σύμφωνα μέ τήν πρόταση, νά ἐγκατασταθοῦν σέ ὅλες τίς χῶρες τοῦ NATO ὥστε νά μπορεῖ νά πληγεῖ ἄμεσα σέ περίπτωση ἀναμέτρησης ἡ Σ.Ε. καί νά ἐξαρθρωθεῖ ἡ ἀντιπυραυλική της ἄμυνα ἀπό τήν πληθώρα τῶν ἐπιτιθεμένων σωμάτων. Μετά τήν ἐπανένταξη τῆς Ἑλλάδας στό στρατιωτικό σκέλος τοῦ NATO θά εἶναι ὑποχρεωμένη καί ἡ Ἑλλάδα νά ἐγκαταστήσῃ τέτοιους πυραύλους (ἡ Ὁλλανδία π.χ. θά ἀναλάβῃ τήν ἐγκατάσταση περίπου 10%, τό ἴδιο καί τό Βέλγιο). Ἡ ἀνάπτυξη τῶν νέων ὀπλων θά ἐξαναγκάσῃ κατά τοῦς Δυτικούς τή Σοβιετική Ἑνωση νά ἐπανεξετάσῃ τό ὅλο σύστημα ἀντιαεροπορικῆς ἄμυνάς της καί νά κατασκευάσῃ καί αὐτή νέα ὄπλα, πράγμα ἐξαιρετικά πολυδάπανο. Ἡ πρόταση τοῦ κ. Μπρέζνιεφ σκοπό ἔχει κατά τοῦς Δυτικούς νά σταθεροποιήσῃ τή σημερινή κατάσταση, πού χαρακτηρίζεται ἀπό ὑπεροπλία τῶν Σοβιετικῶν στά ὄπλα μέσου βεληνικοῦς.

Ἡ πρόταση τοῦ κ. Μπρέζνιεφ, ὑποδηλώνει τήν ἐπιθυμία τῆς Σ.Ε. νά συνεχιστοῦν οἱ συνομιλίες γιά τόν ἀφοπλισμό καί νά ἐπενταθοῦν στά ὄπλα μέσου βεληνικοῦς,

στά όπλα δηλαδή πού έχουν πεδίο δράσης (πολέμου), τό χώρο γύρω από τά σύνορα τής Σοβιετικής Ένωσης. Τό ενδιαφέρον τοῦ κ. Μπρέζνιεφ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν διαφορετικῶν στρατηγικῶν ἀντιλήψεων τής Σοβιετικής Ένωσης καί τῶν ΗΠΑ.

Ἡ ἀμερικανική στρατιωτική θεωρία θεωρεῖ ἀναγκαία τήν υπεράσπιση τοῦ χώρου ἐπιρροῆς τῶν ΗΠΑ σέ προχωρημένες θέσεις, στά ἐξωτερικά σύνορα τής Δυτικῆς Συμμαχίας (Ὁμοσπονδιακή Γερμανία, ἀνατολικό Αἰγαῖο, Κορέα). Σέ ἐφαρμογή τής θεωρίας αὐτῆς τό μισό περίπου ὅλων τῶν ἀμερικανικῶν χερσαίων δυνάμεων μάχης βρίσκεται ἐκτός τοῦ ἐδάφους τῶν ΗΠΑ, τοποθετημένα στήν περιφέρεια τής Σ.Ε.

Σύμφωνα μέ μιὰ δεύτερη ἀρχή τῶν ἀμερικανικῶν στρατιωτικῶν οἱ ΗΠΑ πρέπει νά έχουν δύο ἐπιδιώξεις. Ἡ πρώτη εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση τής Σ.Ε. Ἡ δεύτερη εἶναι ἡ ἀντιμετώπιση οἰκονομικῶν καί πολιτικῶν κρίσεων σέ χώρες τοῦ τρίτου κόσμου. Οἱ κρίσεις αὐτές, μιὰ πού ἡ ἀμερικανική οἰκονομία ἐξαρτᾶται ὅλο καί περισσότερο ἀπό πηγές πρώτων ὑλῶν καί ἐνεργείας πού βρίσκονται ἐκτός τῶν συνόρων τῆς, μποροῦν νά διαταράξουν σημαντικά τήν ἀσφάλεια τῶν ΗΠΑ. Οἱ ἀμερικανικές δυνάμεις πρέπει ἐπόμενα νά εἶναι ἕτοιμες νά ἀντιμετωπίσουν διαφόρους ἀντιπάλους σέ μιὰ ποικιλία ἀναμετρήσεων. Ἀπαραίτητες εἶναι λοιπόν δυνάμεις γιά κάθε μορφῆς ἀναμέτρηση, ἀπό ἐλαφρά ἐξοπλισμένες, ἐξαιρετικά εὐκίνητες, κατάλληλες νά ἐπέμβουν σέ ὁποιοδήποτε σημεῖο τοῦ κόσμου ἕως βαρύτατα ἐξοπλισμένες γιά τή μετωπική σύγκρουση μέ τή Σ.Ε.

Ἡ στρατιωτική προετοιμασία τῶν ΗΠΑ γιά περισσότερα ἐνδεχόμενα ἐπιβάλλεται καί ἀπό τήν πιθανότητα τοῦ "ένός καί μισοῦ πολέμου". Ὁ ἕνας πόλεμος θά εἶναι ὁ πόλεμος κατά τής Σ.Ε. πιθανότατα στήν Εὐρώπη. Ὁ μισός πόλεμος θά εἶναι ὁ περιορισμένος ἐδαφικά πόλεμος σέ ἄλλο σημεῖο τοῦ κόσμου γιά τήν προάσπιση ζωτικῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων. Οἱ ἔνοπλες δυνάμεις τῶν ΗΠΑ πρέπει νά εἶναι ἄρτια ἐξοπλισμένες ὥστε σέ ὥρα ἀνάγκης καί νά πλήξουν τήν Σ.Ε. καί νά ἐπέμβουν σέ ὁποιαδήποτε ἐστία ἀναταραχῆς ταχύτατα καί ἀποφασιστικά. Γιά τήν ἀντιμετώπιση τοῦ "μι-

-σοῦ πολέμου" οἱ ΗΠΑ ἔχουν δημιουργήσει ἰσχυρότατη δύναμη κρούσεως, ἀντίστοιχη τῆς ὁποίας δέν ἔχει καμμιά ἄλλη χώρα στόν κόσμο. Ἀποτελεῖται ἀπό ναυτικές δυνάμεις (ἀεροπλανοφόρα καί ἀμφίβια σκάφη τόσο ἐπιθετικά ὥσο καί ἀποβατικά), τό σῶμα τῶν πεζοναυτῶν (πού περιλαμβάνει καί μαχητικά ἀεροπλάνα, ἐλικόπτερα καί ἄρματα μάχης), τίς δυνάμεις ἐπεμβάσεως τοῦ στρατοῦ καί τίς μεταφορικές δυνάμεις τῆς ἀεροπορίας.

Ἡ στρατηγική τῆς Σ.Ε. βασίζεται στή σκέψη, ὅτι ἡ ἄμυνα τῆς χώρας θά πραγματοποιηθεῖ στά σύνορά της καί σκοπό ἔχει νά καταστήσει τή χώρα φρούριο ἀπόρρητο ἀπό ὁποιοδήποτε ἐπιτιθέμενο. Ἡ Σ.Ε. διατηρεῖ περιορισμένο ἀριθμό χερσαίων δυνάμεων ἐκτός τῶν συνόρων της, περίπου 18%. Οἱ στρατιωτικοί της πιστεύουν ὅτι ὁποιαδήποτε ἀναμέτρηση μεταξύ Ἀνατολῆς καί Δύσης θά ὀδηγήσει στόν ὀλοκληρωτικό πόλεμο. Δέν ὑπάρχει ἐπόμενα ἀνάγκη νά ἐξοπλιστοῦν οἱ ἔνοπλες δυνάμεις γιά διαφόρων μορφῶν πόλεμο σέ διάφορες περιοχές. Οἱ Σοβιετικοί δέν ἀσπάζονται τή θεωρία τοῦ "ένός καί μισοῦ πολέμου". "Ὅλες οἱ δυνάμεις τους ἔχουν ἀποστολή τόν ἕνα πόλεμο. Ἡ Σοβιετική Ἐνωση δέν διατηρεῖ γιά τοῦτο ἰσχυρές δυνάμεις ἐλαφρά ἐξοπλισμένες μέ μεγάλη μεταφορική ἱκανότητα, πού μποροῦν νά ἐπέμβουν σέ χῶρες τοῦ τρίτου κόσμου. Στούς 1.036.900 τόνους τῶν ἀεροπλανοφόρων τῶν ΗΠΑ, ἡ Σ.Ε. ἀντιπαραθέτει ἀεροπλανοφόρα 114.000 τόνων. Τά 800 περίπου μαχητικά ἀεροπλάνα τῶν ἀμερικανικῶν ἀεροπλανοφόρων ἀντιμετωπίζουν 40 περίπου σοβιετικά. Οἱ 215.000 ἄνδρες τῶν ἀμερικανικῶν δυνάμεων ἐπέμβασης ἀποτελοῦν τριπλάσια δύναμη τῆς σοβιετικῆς. Ὅπου πραγματοποιήθηκαν ἀπό τή Σ.Ε. ἐπεμβάσεις σέ ἄλλες χῶρες τοῦ κόσμου (π.χ. Αἰθιοπία) ἔγιναν ἀπό δυνάμεις πού πρόσκαιρα ἀποσπάστηκαν ἀπό τόν κύριο σκοπό τους. Οἱ σοβιετικές δυνάμεις ἐπέμβασης εἶναι σέ θέση νά συμμετάσχουν ἀποφασιστικά μόνο σέ συρράξεις κοντά στά σύνορα τῆς Σοβιετικῆς Ἐνωσης ὅπου διαθέτουν τήν ὑποστήριξη τῆς κύριας ἀμυντικῆς μηχανῆς.

Οἱ δύο διαφορετικές στρατηγικές ἀντιλήψεις βοηθοῦν στήν κατανόηση τῶν ἀμέσων σοβιετικῶν ἐπιδιώξεων, ὅπως τίς-

διατύπωσε ο κ. Μπρέζνιεφ. Οί Σοβιετικοί επιθυμούν να μειώσουν την πίεση στα σύνορά τους. Γι' αυτό και προτείνουν την μη έγκατάσταση πυραύλων μέσου βεληνεκούς στη Δυτική Ευρώπη. Τή δική τους πυραυλική υπεροπλία, εάν υπάρχει, ~~από τον τομέα αυτό~~ θεωρούν νόμιμη άμυνα. Οί ΗΠΑ αντίθετα θέλουν σέ εφαρμογή της παγίας στρατηγικής τους να καταστήσουν την Σ.Ε. πιο τρωτή περιβάλλοντάς της με τά νέα όπλα. Θέλουν επιπρόσθετα να μειώσουν τούς κινδύνους έμπλοκής τους σέ πόλεμο περιορίζοντας τή δυνατότητα πολέμου στίς χώρες πού περιβάλλουν τή Σ.Ε. 'Η προσπάθεια τούτη παρουσιάζεται από τό ΝΑΤΟ επίσης ως ενίσχυση τής νόμιμης άμυνας τών δυτικοευρωπαϊών συμμάχων. 'Ορισμένα δυτικοευρωπαϊκά κόμματα διστάζουν όμως ν' ακολουθήσουν τή νέα κλιμάκωση τών έξοπλισμών. Τούς δισταγμούς τους ήθελε να επιτείνει ο κ. Μπρέζνιεφ με τή δήλωσή του ότι ή Σ.Ε. δέν πρόκειται να χρησιμοποιήσει ποτέ πυρηνικά όπλα κατά μιās χώρας, ή όποία άρνεϊται να τά παραγάγει ή δέν τά έχει στό έδαφός της. Ξέρει ότι τόσο στό γερμανικό σοσιαλδημοκρατικό κόμμα όσο και στήν 'Ολλανδία επιθυμούν ή διαπραγμάτευση για τόν άφοπλισμό να προηγηθεϊ τοῦ έκσυγχρονισμού τοῦ νατοϊκοῦ όπλοστασίου. Τό ταξεϊδι τοῦ κ. Καραμανλή στό διεθνές αυτό πλαίσιο μοιάζει με άσπιρίνη για άσήμαντους πονοκέφαλους. Θα άποτελοῦσε δραστικό φάρμακο μόνο κάτω από τελείως διαφορετικές προϋποθέσεις.

Για τίς ΗΠΑ ή 'Ελλάδα προσφέρει σειρά από πλεονεκτήματα για τήν πραγματοποίηση τής τακτικής τής προχωρημένης άμυνας και τοῦ "μισοῦ πολέμου". Βρίσκεται στα σύνορα τής Σοβιετικής 'Ενωσης και άποτελεϊ τόπο από τόν όποιο αναπτυσσόμενη ή δύναμη κρούσης τών ΗΠΑ θα καταφέρει ισχυρά πλήγματα στόν αντίπαλο. Βρίσκεται επίσης στήν περιφέρεια τών πηγών τοῦ πετρελαίου και τής κρισιμότερης έστίας άναταραχῆς τοῦ τρίτου κόσμου. Μπορεϊ ν' άποτελέσει βάση για τήν καταστολή κάθε επικίνδυνης κρίσης. 'Επιπρόσθετα έχει αξία μεγαλύτερη εκείνης πού προκύπτει από τή γεωγραφική της θέση λόγω τής ιδιομορφίας τοῦ εδάφους της. Τά νησιά διευκολύνουν τήν κίνηση και κάλυψη υποβρυχίων μέ άτομικούς πυραύλους. Οί θάλασσες επιτρέπουν τήν ελεύθε-

-ρη δίοδο στα αεροπλανοφόρα της δύναμης επέμβασης.

Σέ μιά πολεμική αναμέτρηση 'Ανατολής καί Δύσης μέ πυρηνικά όπλα καί χρησιμοποίηση πυραύλων ή Σοβιετική Ένωση θά προσπαθήσει νά αποτρέψει τόν κίνδυνο νά δεχθεῖ χτυπήματα από τό ἑλληνικό ἔδαφος. 'Ο πυρηνικός ὄλεθρος ἢ πάντως ἡ στρατιωτική αναμέτρηση μέσα καί γύρω ἀπό τήν 'Ελλάδα εἶναι πιθανή. Σέ ἕναν περιορισμένο τοπικά πόλεμο μέ ἀντικείμενο τόν ἔλεγχο τῆς Μέσης 'Ανατολῆς ἡ ἐπέκταση τοῦ πολέμου στήν 'Ελλάδα εἶναι ἐπίσης πιθανή. 'Η 'Ελλάδα βρίσκεται στά σύνορα τοῦ σοβιετικοῦ στρατοπέδου, μέσα στή δυνατή ἀκτίνα δράσης τῶν σοβιετικῶν ἐλαφρῶν δυνάμεων επέμβασης. Πρωτοβουλίες τῶν ἀμερικανῶν στή Μέση 'Ανατολή μποροῦν νά προκαλέσουν σοβιετικές ἀντιπρωτοβουλίες καί τήν κλιμάκωση ἑνός περιορισμένου τοπικά πολέμου σέ σημεῖο ὥστε νά ἐμπλακοῦν οἱ ὅμορες χῶρες. Γενικώτερη πολεμική αναμέτρηση ἢ εἰδικώτερη στή Μέση 'Ανατολή θά ἔχει ἐπόμενα ἄμεσο ἀντίκτυπο στήν 'Ελλάδα.

'Η ἐξωτερική πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας δέχεται τήν ἀνάγκη τόσο τῶν ἀμερικανικῶν βάσεων ὅσο καί τῆς συμμετοχῆς στό ΝΑΤΟ μέ τό ἐπιχείρημα ὅτι ἡ παρουσία τῶν ΗΠΑ ἀποτρέπει ἐπίθεση τῆς Σ.Ε. 'Η Σ.Ε. μπροστά στό κίνδυνο νά προκαλέσει τίς ΗΠΑ σέ αναμέτρηση δέν πρόκειται νά ἀποτολμήσει ὁποιαδήποτε ἐχθρική ἐνέργεια. 'Η πυρηνική ὁμπρέλλα τῶν ΗΠΑ, ἡ συμμετοχή μας στήν πραγματοποίηση τῆς ἰσορροπίας τοῦ τρόμου ἐγγυᾶται τήν εἰρήνη γιά τή χώρα μας.

'Η θεωρία τῆς πυρηνικῆς ὁμπρέλλας εἶναι ἀμφίβολης ἀξίας. 'Ο κ. Κίσσιγκερ σέ λόγο του τόν περασμένο Σεπτέμβρη στίς Βρυξέλλες διαβεβαίωσε τούς ἀκροατές του ὅτι ἀμερικανικά ἀντίποινα θά ὑπάρξουν μόνο ἐάν ὑποστεῖ τό ἴδιο τό ἀμερικανικό ἔδαφος ἐπίθεση. Οἱ Εὐρωπαῖοι θά πρέπει νά φροντίσουν οἱ ἴδιοι γιά τήν ἄμυνά τους ἐξοπλιζόμενοι μέ τούς νέους πυραύλους μέσου βεληνεκοῦς. Τή θέση του δικαιολόγησε μέ τήν παρατήρηση ὅτι δέν ὑπῆρξε ποτέ ἀμυντική θεωρία πού ἰσχυρίστηκε ὅτι ἡ ἄμυνα μιᾶς χώρας γίνεται τόσο πιά ἀποτελεσματική ὅσο πιά τρωτή εἶναι ἡ χώρα. 'Υπονοοῦσε, ὅτι οἱ ΗΠΑ δέν μποροῦν νά προστατευθοῦν ἀποτελεσματικά ὅταν αὐξάνουν τούς κινδύνους νά ἐμπλακοῦν σέ πυρηνικό πόλεμο. Θά πρέπει νά ἐπι-

-διώξουν νά μεταθέσουν τά πεδία πολέμου ἐκτός τῶν συνόρων τους. Ἀκριβῶς αὐτόν τόν σκοπό ἐξυπηρετεῖ ἡ ἐγκατάσταση τῶν πυραύλων μέσου βεληνεκοῦς στίς χῶρες τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ τελευταία συμφωνία μεταξύ τῶν ΗΠΑ καί τίς Σ.Ε. γιά τόν ἀφοπλισμό (ΣΑΑΤ-2) ἀφορᾷ τά διηπειρωτικά ὅπλα, τά ὅπλα πού μποροῦν νά χρησιμοποιηθοῦν ἀπό τίς ΗΠΑ καί τή Σ.Ε. ἀπό τό ἔδαφος τους γιά νά πλήξουν ἡ μία τήν ἄλλη. Ἡ συμφωνία περιορίζει τήν παραγωγή καί τήν ἀποθήκευσή τους καί ἔτσι μειώνει τοὺς κινδύνους διηπειρωτικῆς ἀναμέτρησης ἀνάμεσα στίς δύο δυνάμεις. Αὐξάνει ὅμως ἀντίστροφα τήν πιθανότητα ἡ ἀναμέτρηση νά πραγματοποιηθεῖ μέ ὅπλα μέσου βεληνεκοῦς, δηλαδή στή Δυτική Εὐρώπη καί τά Βαλκάνια. Ἡ ἐγκατάσταση τῶν πυραύλων, πού ἐπιθυμεῖ τό ΝΑΤΟ, εἶναι ἓνα βῆμα γιά νά ὑπάρξει ἓνα βέβαιο μέτωπο πυρηνικοῦ πολέμου στήν Εὐρώπη χωρίς ἀναπόφευκτη τεχνική συνέπεια, ὅπως μέχρι σήμερα, τήν ἐμπλοκή τῆς ἀμερικανικῆς ἡπείρου.

Ἡ ἐλληνική ἐξωτερική πολιτική πρέπει νά ἐπιδιώκει νά ἀποτρέψει τοὺς ὑφισταμένους κινδύνους. Ἡ ἀποτροπή τους δέν ἐπιτυγχάνεται μόνο μέ μιά πολιτική καλῆς γειτνίασης καί φιλικῶν σχέσεων. Φιλικές σχέσεις εἶναι ἀναγκαῖες γιά νά ἄρουν τριβές. Ἀλλά οἱ τριβές πού ὑπάρχουν σήμερα ἀνάμεσα στήν Ἑλλάδα καί στό σοσιαλιστικό στρατόπεδο εἶναι ἐπουσιώδεις σέ διεθνές πλαίσιο καί δέν ἐπιδροῦν ἀποφασιστικά στήν ἐξέλιξη τῶν σχέσεων Ἀνατολῆς-Δύσης. Οἱ κρίσεις πού θά παρσύρουν τήν Ἑλλάδα στή δίνη τους θά προέλθουν ἀπό αἰτίες, τίς ὁποῖες ἡ στάση τῆς ἐλληνικῆς κυβέρνησης ἐλάχιστα ἐπηρεάζει. Ἡ καταστροφική γιά μᾶς ἀναμέτρηση, ἂν προκληθεῖ, θά προκληθεῖ παρά τῇ θέλησή μας καί χωρίς νά ρωτηθοῦμε.

Ἡ νέα ἐξωτερική πολιτική πού θά ἀπαλλάξει τήν Ἑλλάδα ἀπό τό ἄγχος τῆς ἐμπλοκῆς της σέ στρατιωτικές συρράξεις δέν πραγματοποιεῖται μέ ἓνα ἢ περισσότερα ταξείδια στή Μόσχα ἢ τό Πεκίνο. Προϋποθέτει τήν πολιτικοστρατιωτική ἀποδέσμευση τῆς χώρας καί τόν ἀφοπλισμό στή περιοχή. Τό ΠΑ.ΣΟ.Κ. εἶχε γι'αὐτό προτείνει τή δημιουργία ἐνός εὐρωπαϊκοῦ συλλογικοῦ συστήματος ἀσφαλείας πού θά ἐπιτρέψει τόν βαθμιαῖο, ἰσόρροπο καί ἐλεγχόμενο ἀφοπλισμό, τήν ἀπομάκρυνση τῶν ξένων στόλων καί ὅλων γενικά τῶν πυρηνικῶν ὅπλων ἀπό τή Μεσόγειο καί τήν ἀποδέσμευση τῶν παρακτίων χωρῶν τῆς Μεσογείου ἀπό πολιτικοστρατιωτικούς συνασπισμούς.